

Párnahuzat

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	79.72.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 2. FELE
Készítés helye:	Erdély
Anyag:	lenvászon; selyemfonal
Technika:	mintásan letűzött fémfonalas hímzés; török lapos öltés
Méretetek:	hosszúság: 102 cm szélesség: 80 cm

A párnahaj nem két különálló – és varrással összedolgozott – párnalapból, hanem egy anyagszélből áll. Középen húzódik az összehajtáskor két oldalra kerülő széles, ellentétes állású hímzés, a hosszanti oldalakat keskenyebb hímzés borítja. A fennmaradt, régi magyar párnahajak között – a minta elrendezését tekintve – egyedülálló. A hímzés erősen törökös jellegű, a hosszanti oldalon kétféle rövidszárú gránátalma váltakozik, a rövidebb oldalon fogazott szélű, sarlós levelek övezik az egymás mellé sorakozó, szimmetrikus, gránátalmában végződő virágtöveket. A növényi motívumokon kívül a török hatásról tanúskodik a selyemhímzés technikája – a kétoldalas „török” lapos öltés -, valamint a vidám, élénk színezés. A gránátalmafejek díszítése, apróbb levélvirágokkal, tulipánokkal való cifrázása, a magyar flórából származó oldalvirágok (peónia, jácint), a virágok sűrűjében megbúvó madarak és griffek, valamint az egész hímzés szimmetrikus elrendezése azonban az említett keleti elemeket magába olvasztó magyar hímzést hoz létre.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 180. (László Emőke)
- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 48.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - textil 19.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/34.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 417.
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint).* Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 101. kép

